

Nazwa: Sędzia

Kod: 261201

Synteza: Prowadzi i rozstrzyga sprawy sądowe, wymierza sprawiedliwość bezstronnie według swego sumienia (przekonania) i zgodnie z przepisami prawa (z reguły z udziałem ławników albo sędziów zawodowych); rozstrzyga: w sądach powszechnych - sprawy z zakresu prawa karnego, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w sądach wojskowych - sprawy karne dotyczące w zasadzie żołnierzy, a w sądzie administracyjnym - sprawy ze skarg na decyzje administracyjne.

Zadania zawodowe: - sprawdzanie wymogów formalnych pisma procesowego wszczynającego postępowanie sądowe w sprawie lub dotyczącego pewnego etapu takiego postępowania (np. pozwu, aktu oskarżenia, rewizji, skargi na decyzję administracyjną) oraz decydowanie o ewentualnym zwrocie pisma, jeśli nie odpowiada warunkom formalnym określonym przez przepisy proceduralne;
- kierowanie sprawy do rozpoznania na rozprawie i przygotowywanie rozprawy (wyznaczanie terminu rozprawy, wzywanie świadków, biegłych) oraz szczegółowe zapoznawanie się z aktami sprawy;
- prowadzenie rozprawy, to jest kierowanie rozprawą i czuwanie nad jej prawidłowym przebiegiem, mając na względzie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy;
- sporządzanie uzasadnienia wydanego przez siebie orzeczenia, np. w celu wniesienia środka odwoławczego;
- wydawanie wyroków (po naradzie sędziowskiej), biorąc za podstawę wyrokowania całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy;
- załatwianie tzw. kwestii wypadkowych (incydentalnych) wynikłych w toku rozpoznawania sprawy (np. związanych z zażaleniem na postanowienie w przedmiocie wyłączenia sędziego, nałożenia grzywny na świadka itp.);
- nadzorowanie wykonania orzeczenia sądowego w ramach postępowania wykonawczego przez podejmowanie decyzji dotyczących przebiegu postępowania wykonawczego (np. skrócenie tego postępowania, albo złagodzenia jego rygorów);
- przeprowadzanie kontroli warunków wykonania kary pozbawienia wolności, aresztowania tymczasowego, kary ograniczenia wolności w formie dozorowanej pracy na cele publiczne;
- utrzymywanie współpracy i kontaktów urzędowych z władzami oświatowymi, samorządowymi w ramach nadzoru nad wykonaniem orzeczeń opiekuńczych dotyczących małoletnich, osób ubezwłasnowolnionych itp.